

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne petič-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Senatni predsednik Filip Antonjevič Abram.

Eden najodličnejših, najboljših slovenskih mož, kar nam jih je dalo nebo, zatisnil je predvčerajšnjim v tajni v cesarskem Dunaju svoje oko.

Senatnega predsednika Filipa Abrama, enega izmed avstrijskih lord-sodnikov, dike in ponosa slovenskih pravnikov, nepozabnega, nemornega, čeprav tihega delavca za ravnopravnost slovenskega jezika pri naših sodiščih — ni več. Kratka bolezen, zastrupljenje krvi, vsled neznanne praske, zgrabila nam je 68letnega vzor-moža.

Filipa Abrama, s katerim se pogrezne v grob lep kos zgodovine našega kulturno-političnega prizadevanja, podala nam je, kakor že toliko odličnih mož, kraška naša zemlja. Prijazni Štanjel pri Sežani.

Njegov stric poslal je zgodaj Filipa in njegovega brata Josipa, sedaj odvetnika in bivšega deželnega odbornika, v Gorico v šolo, kjer je dovršil tudi nekaj gimnazijskih razredov.

Višje razrede pa sta obiskovala v Benetkah, kjer je bil stric dvorni kapelan in vzgojitelj pri podkralju nadvojvodi Rajnerju.

Bivanje v Benetkah bilo je za Filipa Abrama odločilno za vse njegovo življenje. Nele da se je tukaj v bajnem mestu pod modrim nebom italijanskim na Rajnerjevem dvoru navzel onega finega takta, velike vsestranske omike, kar ga je dičilo vse njegovo življenje, sklenil je tudi tukaj osebnost prijateljstvo z gojencem svojega strica, z nadvojvodo Rajnerjem, — prijateljstvo, ki ga je spremljalo kakor dober genij do zadnjih dnij. Iz Benetk poslal ga je stric na dunajsko vseučilišče, toda Abram, ki je do zadnjega izdihljava z ginljivo, uprav otroško ljubeznijo objemal svoj domači Štanjel, kamor je do zadnjega leta vsako leto vsaj enkrat pohitel, ki je bil vaju smehljajočega se italijanskega podnebnja, ni mogel vstrajati v daljni, megleni prestolnici, šel je bližje svojega doma v Gradec, kjer se je pridno udeleževal narodnega gibanja med slovenskimi svojimi kolegi.

Kako rad in z nekakim ponosom pripovedoval je še lani po vseučiliški akciji Abram, da je bil tudi on med Kopačevimi in Skedlovimi slušatelji.

Dovršivši svoje izpite v Gradcu z odliko iz vseh predmetov, vstopil je že takrat visokonaobraženi, izborni jurist pri apelacijskem sodišču v Trstu.

Sodni pristav, oziroma aktuar pri raznih primorskih sodiščih, služil je Abram kot sodnik v Komnu in nato v Tolminu. Iskren rodoljub in izboren pevec jel se je zlasti tukaj z vso vnmemo vdeleževati ravno zopet vzbujajočega se narodnega življenja: v uradu pospeševal je po svojih najboljših izbornih močeh počasi pa sistematično slovensko uradovanje; zraven pa ustanovil tudi čitalnico v Tolminu, katere prvi podpredsednik je bil sam, — on uradnik v tistih časih! Posebno ozko prijateljstvo oklepalo ga je tu s tedanjim okrajnim glavarjem tolminskim, poznejšim baronom Winklerjem.

Čudno, ravno moža, ki sta kot zavedna narodnjaka prispela izmed

vseh Slovencev najvišje po uradni lestvici, služila sta tedaj v Tolminu skupaj!

Izbornega sodnika poklicali so kmalu za svetnika v Trst, kjer je bil voljen tudi v občinski svet.

V pravem elementu pa je bil Abram šele, ko je bil v kratkem času imenovan višjesodnim svetnikom v Trstu.

Tu je začel šele prav ono svoje plodonosno delovanje v prilog slovenskega, oziroma hrvaškega uradovanja, zlasti na Primorskem, ki mu zagotavlja vedno časten spomin med nami.

Vpliven po svojem globokem pravniskem znanju, imponujoč s svojo resnobo, finim taktom, prikupen po svoji ljubeznivosti, spoštovan radi svojega poštenega, odkritega značaja, znal je Abram tudi svoje nam naspotne tovariše pridobiti za marsikako našo pridobitev v jezikovnem oziru, učinil je kot personalni referent za tržaško okrožje marsikaj za nas dobrega. Še vspešneje pa je nadaljeval svoje delo kot dvorni svetnik pri najvišjem sodišču. Koliko za slovensko uradovanje, zlasti na Primorskem neprecenljivih odločeb je izšlo ravno za Abramovega delovanja, iz njegovega elegantnega, gladkega, nikogar zbadajočega peresa.

Tedanji predsednik najvišjega sodišča Karol Stremayer se je sicer nekoliko časa branil jih izdati, toda Abram vedel ga je, kakor je sam opetovano pripovedoval, s svojimi prikupnimi osebnimi lastnostmi, s svojim znanjem in vplivom zato pridobiti.

Vkljub temu svojemu tihemu, mirnemu pa vstrajnemu res narodnemu in rodoljubnemu delovanju, pridobil si je Abram tudi na zgoraj toliko ugleda, da je bil že kot mladi dvorni svetnik odlikovan z viteškim križem Leopoldovega reda.

Kaj čuda torej, če so slovenski poslanci po Levičnikovem odhodu iz justičnega ministrstva z vso energijo zahtevali, da se pokliče Filip Abram kot tako odličan zaupnik celokupnega slovenskega naroda v pravosodno ministrstvo.

Niti grof Schönborn se ni mogel tedaj braniti takega sodelavca kakor je bil Abram ter mu je poveril leta 1892. personalni referat za graško, tržaško, zadrsko ter inomoško višjesodno okrožje.

Mirno in tiho pa sistematično kakor je bil navajen, kakor bi hotel pokazati, kako ume mož v vsakem življenjskem položaju, v vsakem stanu in stopnji delovati za svoj narod, je deloval v ministrstvu za Slovence vspešno, vendar pa tako, da mu naspotniki, ki so pazili na vsak korak, niso mogli najmanjše nepravilnosti očitati.

Marsikak nepoznavalec naših težavnih razmer, ki ni poznal težkoč, s katerimi se je imel Abram boriti, ki ni poznal intrig, ki so ga skušale udušiti na vseh straneh, ki ni poznal ali ni hotel poznati njegovega dobrega namena, ki ni opazoval po bližje njegovega dela, zdelo se je Abramovo delovanje nekako prerahlo, preboječe. Toda kdor ga je opazoval natančno, čudil se je ogromnemu njegovemu delu za ravnopravnost slovenskega jezika pri sodiščih, divil se

je njegovemu rodoljubju in njegovi spretnosti.

Neprecenljivo je zlasti njegovo delovanje za primorske Slovence in dalmatinske Hrvate, kjer je razmere najnatančneje poznal, kjer je videl, kakor se je izražal, vsakemu sodnemu slugi v dno srca in kjer si je v Trstu že preje sam pot pripravil. Največje težave je seveda imel v graškem okraju, kjer ni mogel, nepoznavajoč razmer tako dobro kakor v Trstu, tako odločno nastopiti in kjer so se mu stavile zlasti od strani graškega višjesodnega predsedstva nepremagljive politične ovire.

In vendar, kdor je imel nekoliko vpogleda za kulise, se je čudil s koliko odločnostjo je branil drugače tako pohlevni, skromni in vpljudni Abram naše koristi tudi v graškem okrožju. Kaj pa je bil Abram Slovencev tudi v tem okrožju, vidimo najbolje sedaj, odkar ne štiti več njegova roka Slovencev!

Dvojezični napisi pri slovenskih in hrvaških sodiščih so Abramovo delo, kar se je sploh storilo za naše pravice iz justičnega ministrstva, v tem času je učinila Abramova roka. Koliko zla pa je preprečil, tega seveda pa nikdo ne pomisli!

Koliko prasek je imel zlasti z grofom Gleispachom, predno se je ta še naselil na dunajskem Schillerjevem trgu!

Za vsako slovensko imenovanje je moral izvojevati Abram cele bitke tako, da se je politično nasprotstvo med Abramom in Gleispachom izpremenilo že v osebno sovraštvo.

Ko je Gleispach že čutil, da je on »prihodnji mož«, hotel je svojo moč Abramom tudi takoj pokazati. Prilka se mu je kmalu ponudila. Ko se je dr. Gertscher poslovil kot predsednik od Celjanov s svojim znanim govorom o celjski gimnaziji, s katerim je napravil ministrstvu nemalo zadrego, hotelo mu je ministrstvo dati ukor, kar pa je hotel grof Gleispach na vsak način preprečiti.

Peljal se je na Dunaj in se oglašil radi tega tudi pri Abramom, ki pa se njegovim zahtevam ni hotel nikakor udati.

Tedaj pa udari Gleispach jezno po mizi z besedami: »Herr Ministerialrath hier, bei diesem Tische ist künftigt der Platz für Gertscher«. Od tega trenutka je Abram dobro vedel, da mu ne bo dolgo več vstrajati v justičnem ministrstvu.

In res komaj je bil malo mesecev nato Gleispach imenovan justičnim ministrom že je poklical Gertscherja v ministrstvo, Abram pa je vzletel referat za graško in tržaško okrožje.

Čuteč veliko krivico, kot nekako capitis deminutio, prosil je Abram sam l. 1896. nazaj najvišjemu sodišču, kamor je bil tudi imenovan ter obednem izredno odlikovan z malim križem Sv. Stefanovega reda.

Slovenski poslanci so kmalu nato Gleispacha interpelirali radi tega, nakar je takoj odgovoril, da globoko obžaluje prostovoljni odhod Abramov iz ministrstva, češ, da je bil Abram tako izboren, tako objektivno mož, da je večkrat pomišljeval in ni vedel je-li Slovenec, Nemeč ali Italijan.

Toda grof Gleispach je Abrama v resnici prav dobro poznal.

Ko se je namreč izpraznilo nekaj mesecev pozneje po Beckovi smrti predsedniško mesto pri višjem deželnem sodišču v Trstu, prosil je tudi Abram zanj in šel v to svrhu tudi h Gleispachu.

Grof Gleispach mu je takoj rekel, da je to nemogoče; na Abramovo vprašanje po vzroku te nemogućnosti, odgovoril mu je minister: Ihr Name ist ein Kampfruf.

Vendar pa Abramovih zmoglostij niso mogli popolnoma prezreti, marveč ga je cesar malo mesecev potem imenoval preko mnogih starejših svetnikov senatnim predsednikom pri najvišjem sodnem in kasijskem dvoru.

Pred Abramom še noben Slovenec ni zavzemal tega skoro najvišjega sodnega mesta, kajti Nopret je bil le naslovni predsednik.

Stoječ na tem svojem izbranem mestu, ostal je Abram do zadnjega izdihljava to, kar je bil vedno: nad vse pravičen, izboren, duhovit, mil sodnik, zrcalo objektivnosti, pravico-ljubnosti, poštenja, ki tudi v tujini v visokem svojem dostojanstvu ni nikdar pozabil, da je slovenske matere sin, da mora za svoj narod tudi delovati. In storil je to svojo dolžnost do zadnjega hipa.

Zraven pa je bil izboren, fino-čuteč človek, skrben oče in soprog, dober udan prijatelj, blag mož — skratka pristna slovenska duša.

Zelo je ljubil slovensko zemljo, kamor je poleg v Št. Daniel, na svoj dom, prihajal vsako leto tudi v Kamnik ali na Bled.

Filip Antonjevič Abram! nisi nam sicer bojni klic, toda v tvojem imenu je utelešen velik del trpljenja slovenskega naroda; velik del napredka, pa še več razočaranja in krivice našega naroda; v tebi je utelešena trpka usoda slovenskega sodnika; v tebi njegov skoro nedosegljiv vzor; v tebi zlato rodoljubje; v tebi je bila posebljena zlata slovenska duša.

Slovenski genij plaka ob tvojem grobu; večni ti pokoj ob vznosu zelenega štajerskega gorovja ob strani svojega ti nepozabnega sina!

Hvaležnost naroda slovenskega ti je sledila preko groba in večen ti časten spomin med nami!

Tržiške volitve.

Priobčujemo naslednji, nam od poslanca dr. Ferjančiča došli dopis:

To, kako me klerikalni listi v dotiko spravljajo s tržiškimi volitvami, me ne spravi iz ravnotežja; ležeče pa mi je na tem, da ne širijo narodno-napredni listi krivih nazorov. Tako čitam v članku »Prazno streljanje« »Slov. Naroda« od 28. marca 1903 — med drugim: »In če je Ferjančič pri zadnji deželnozbornski volitvi, ko je agitiral za svoj mandat, prigovarjal našim somišljenikom, da naj se v prepir med Gassnerjem in Göckenom ne vtikajo, ni zakrivil s tem niti najmanjše pregrehe, ker je čisto in v vsakem oziru »tout même chose«. ali vlada v Tržiču tirolska nemščina, ali pa nemščina iz rajha«. Temu od-

stavku članka, ki sicer popolnoma resnično slika razmere, moram oporekati ter izjavljam, da nisem nikomur prigovarjal, kako naj postopa pri občinskih volitvah. Ko sem bil zaradi deželnozbornske volitve v Tržiču, prišel sem v bralno društvo tudi v dotiko s precejšnjim številom volilcev narodno-napredne stranke, a niti jaz niti kdo drugi se ni ne z besedo dotikal občinskih volitev.

Navaja se proti meni in tudi proti narodno-napredni stranki pismo barona Schwegla. Proti narodno-napredni stranki popolnoma neopravičeno, ker se v pismu nanjo nič ne nanaša. Nič manj neopravičeno pa tudi proti meni. Če ima kdo kaj od mene samega pisanega, naj pride s tem na dan, za to kar drugi o meni pišejo, nisem odgovoren. A iskal sem priliko, da sem z bar. Schweglom zaradi pisma govoril in ga vprašal, kako je mogel o meni pisati, da sem zagotovil — besedila nimam pred seboj — da se bode radikalna stranka volitve vzdržala pri občinskih volitvah, ko se vendar o teh volitvah nisva nikdar menila. Baron Schwegel je pritrdil, da ni nikdar z menoj govoril o tržiških volitvah in se je začudil, ko sem mu navel, kaj je o meni zapisal. Zagotovil mi je tudi da bode zahteval od g. Gassnerja pojasnila zaradi svojega pisma. Na sebi je pa tudi nesmiselno, če se trdi, da sem zagotovil, da se bodo radikali volitve zdržali. Jaz lahko zagotovim, kako bom jaz postopal, ne pa, kako bo kdo drugi ali cela skupina družih postopala, razun da bi bil jaz od skupine pooblaščen, to zagotavljam. Omenil sem, da sem bil z naprednimi Slovenci v Tržiču skupaj, a tega pooblastila nisem ne iskal, ne dobil.

Če so tedaj nekateri napredni volilci obljubili se zdržati volitve, so to storili sami iz sebe, ne po mojem vplivu. In tako postopati jim je bilo jako olajšano, saj dobro vedo, da Göcken-Spendal-kaplanova stranka ni ne slovenska ne narodna.

Ljubljana, 2. aprila 1903.

Dr. Ferjančič.

Dva, ki se ne marata.

Prvega aprila se šestokrat zgodje neverjetne stvari. To je dan norcev in dovtipov. Kot tak dovtip bi tudi smatrali predlog posl. Schalka v nagodbenem odseku, naj se odpravi gospodarska skupnost med Avstrijo in Ogrsko, ako bi bil ostal osamljen s svojim predlogom. Toda pridružilo se mu je toliko glasov, da so takozvani patrijotje le z dvema glasovoma »rešili« Avstro-Ogrsko. Schalkov predlog je namreč zahteval, naj se preide preko nagodbenih predlog na dnevni red ter se vladi zaukaže, da izdela načrt carinskega tarifa za samostojno Avstrijo. Z drugimi besedami se to pravi, naj se odpravi gospodarska skupnost, naj preneha avstro-ogrsko monarhija v sedanjih sestavi.

In za ta predlog je glasovalo izmed 28 članov 13, le dva glasova so imeli večine oni, ki so za ohranitev gospodarske skupnosti. Sicer pa bo prišel kmalu čas, da se bo svet čudil, da se je 1. aprila 1903 sploh našla večina za skupnost Avstrije in Ogr-

ake, saj pa je znano, da tudi med onlmi 15, ki so glasovali za dualizem, ni nihče tega storil iz navdušenja. Glasovali so pač, ker glasujejo za vsako vladno predlogo. Seveda ne podere tako enostavno glasovanje stoletne vezi med obema državama; to vedo najbolj oni, ki so glasovali iz same »radikalnosti« za Schalkov predlog. Toda to glasovanje vendar kaže, da se v Avstriji dualizem ne čuti več za ugodnost, temu za — spono.

Isto mnenje pa prevladuje tudi na Ogrskem. Tudi Ogrji čutijo dualizem kot breme. Toda dočim bi se mi najrajši rešili gospodarskega dualizma, ker nam v resnici na vseh straneh škoduje, znebili bi se Ogrji radi v prvi vrsti skupnosti v armadi, ki jim je na poti v dosego narodne vojske; s svojo vojsko se potem že odstranijo ostale nevšečnosti. Le ta namen ima sedanji boj Madjarov zoper brambno predlogo. Zvišanje rekrutov je pri tem le dobrodošlo bojno sredstvo.

Madjari dobro vedo, da prinaša gospodarski dualizem Ogrski koristi, Avstriji pa oropa, zato pa nam hočejo milostno ostati še zvesti na gospodarskem polju; a tu hočejo »nevljudni« Avstrijci odpovedati ogrski »boljši polovici« zvestobo. Na obeh straneh popuščajo vezi; v Avstriji kakor na Ogrskem so do grla siti dualizma. Polagoma sicer, a gotovo narašča prepričanje na obeh straneh, da bo treba iti narazen. Ločitev bi pri privoljenju obeh polovic ne smela biti težavna, ko bi ne krožili nad njima — višji oziri.

Dogodki na Balkanu.

Sultan je skrajno poparjen vsled dogodkov v Mitrovici, posebno še za tegadelj, ker je ruskega konzula Ščerbinu napadel turški vojak, ki je stal na straži, ne pa kak ustaš. Vojak je izvršil napad iz maščevanja, ker je neki njegov sorodnik padel pri naskoku na Mitrovico. Ruski konzul je izjavil pred svojim odhodom v Mitrovico: »Ako bom tam doli umorjen, pomeni to «konec Turčije». Sultan je dal takoj ruskemu poslanstvu izraziti najgloblje obžalovanje ter je sklical v tej zadevi tudi ministrski svet. Rusija pa se s samim obžalovanjem ne bo zadovoljila. — Število mrtvih in ranjenih pred Mitrovico znaša nad sto. Nove albanske čete se pomičejo iz Ipeka v Jenibazar. Pripravljajo se, da napadejo tudi Prizrend. — Srpska vlada se je ostro pritožila pri sultanu zaradi sovražnega postopanja oboroženih Albanov proti neoboroženim Srbom v Stari Srbiji. — Ustaška četa v vasi Karbinci, katero so turški vojaki sežgali, se je sama pokončala, ko so ustaši videli, da ni rešitve. Vodja ustašev, Kovačev, je ustrelil pet tovarišev na njih zahtevo, potem pa še sebe. Tudi ostali ustaši, razun treh, so se sami usmrtili, ker so vedeli, kakšna usoda jih čaka v turških rokah. — Angleško časopisje zahteva, naj nastopita sedaj Avstro-Ogrska in Rusija z vso odločnostjo na Balkanu, sicer bo prevladalo prepričanje, da te dve velesili nista dovolj močni in odločni, urediti razmer.

Politične vesti.

Obstrukcija agrarcev. Za jutranjo ali eno prihodnjih sej bodo razne agrarne stranke podale štiri nujne predloge, naj se odpove Srbiji trgovinska pogodba. Ako bi se vlada branila temu ugoditi, vlagali bodo agrarci nadaljne nujne predloge ter vlado za agrarno obstrukcijo prisili, da odpove pogodbo.

Posledice zagrebških izgrediv. 17 dijakom, ki so se udeležili demonstracij, so se odtegnile državne štipendije; razun tega se je mnogim dijakom odpovedala hrana v »mensi academici«, tako, da bodo morali revni dijaki ustaviti nadaljne študije. Zagrebška garnizija se baje pomnoži z vojaštvom iz Čakovca in Pečuha. V nedeljo se vrši velik protestni shod v Brežicah, ker je vlada shod na hrvatskih tleh prepovedala.

Nemški cesar se je pripeljal včeraj v Kodanj, kjer ga je prisrčno

sprejel kralj Kristijan. Pozneje so cesarja posdravile: ruska carica-vdova, angleška kraljica in danska prestolonaslednica.

Zaradi Rusa Hotza, katerega so italijanske oblasti proti mednarodnim pogodbam zaprile, so priredili v Milanu republikanci in socialisti protestne shode ter hoteli naskočiti ruski konzulat. Kralj je v tej zadevi sprejel v avdienci ministrskega predsednika Zanardellija.

Francoske šolske in pridigarke kongregacije so dobile vladno obvestilo, da je zbornica njihove prošnje za avtorizacijo zavrnila ter se morajo razpustiti najpozneje v treh mesecih; pridigarke kongregacije se morajo raziti že v 14 dneh.

Predsedniška kriza na Ogrskem. Ker je podpredsednik ogrske zbornice, Talian, očital predsedniku grofu Apponyju, da dela proti hišnemu redu, ker sprejema opozicijske deputacije proti brambni predlogi, hoče Apponyi predsedništvo odložiti. Z njim izstopi iz vladne stranke tudi 30 članov ter si ustanove nekdanjo narodno stranko.

Ustaja na otoku Haiti. Položaj v mestu Sant Domingo je nespremenjen. Vse zveze z mestom so pretrgane. Meščani v San Cristobal so se pridružili ustaji. Vladna križarka »Präsident« bombardira citadelo.

Angleški kralj pride dne 27. t. m. v Rim ter ostane tam do 30. aprila. Delajo se velike priprave za svečan sprejem. Kralj obišče tudi papeža ter bo stanoval v Kviralnu v palači kraljice-vdove.

Dopisi.

Iz Ribnice- (Koncert.) Minolo soboto (28. marca t. l.), imeli smo Ribničanje priliko, občudovati pravega mojstra-virtuozna na gosli, gosp. Hinkota Simonića iz Reke. Gosp. Simonić, pravi Golijat po postavi, potuje za lastno tvrdko za usnje, a potuje s svojo »guslo«, od katere se ne more nikoli ločiti, niti na potovanju... Na že nad 200 let starih goslih (fecit Andrea Guarnerius sub titulo Sanctae Theresiae, Cremona 1696) proizvajajo g. Simonić nebeške glasove; mojstrsko dovršen je v kombinaciji, virtuozi v varijacijah in modifikacijah. Med drugim je igral gosp. Simonić: »Fantazijo vrhu slavenskih motivov«, »Violin-koncert vrhu magjarskih motivov«, »Bravour-Variacije vrhu jednog popularnog motiva«, »Elegie«, »Tarantella« i. dr. (vse to lastne kompozicije). Žela je posebno »Tarantella« burno priznanje, ter jo je moral trikrat ponavljati, kar je g. Simonić rade volje storil. Proizvajal je nadalje s finim čutom in očarujočo tehniko Wienawskijevo »legendo« in »mazurko«, Bachovo »Ario«, Pergolisejev »Adagio« in težak »Perpetuum mobile« mojstra Paganinija in še več drugih komadov. Različni hrvatski, italijanski kakor tudi nemški in madjarski časopisi prinašali so laskave ocene o gospodu Simoniću, in ne čudimo se, da je on pri koncertih reške »Citaonice« prva, merodajna moč. Gospod tovarnar Simonić pridobil si je srca vseh navzočih, a to ne samo kot virtuoz na »guslo«, temveč tudi kot mož-družabnik s svojim prikupljivim nastopom in prijaznim obnavljanjem. Ker g. Simonić ne koncertuje »za plačilo«, položili smo svoj obolus na Ciril Metodov altar. V prijazni nadi, da bomo zamogli v jeseni g. Simonića zopet v Ribnici pozdraviti, — in sicer pri večjem koncertu, — končujemo to skromno poročilo in naj bode on uverjen, da ga Ribničanje ohranimo v najprijetnejšem spominu. **Sp.**

Katoliški uzori.

(Dalje.)

Cerkveni uzori glede uredbe vsega državnega, javnega, zasebnega, gospodarskega in kulturnega življenja tvorijo logičen sistem. ki sloni na večkrat omenjenem stališču, da se morajo ljudje svetu popolnoma odreči in se popolnoma udati cerkvi, v cerkvi najdejo potem kraljestvo božje in absolutno gospodstvo cer-

kve je po katoliških naukih gospodstvo od Boga.

Teh usorov ni mogla cerkev nikdar popolnoma uveljaviti, ker se ljudje tako daleč vendar niso nikdar udali. Če je hotela cerkev živeti in se ohraniti, je morala delati kompromise. In delala jih je vedno, ne le v starokristjanskim časih, nego tudi v srednjem veku, ko je imela največjo moč. Računala je pač z okoliščinami ali če je tudi kaj trpela, tega vendar ni nikdar priznavala kot pravo. Ideja »božje države« na svetu zahteva n. pr., da sploh ne smejo eksistirati samostojne države, ker je samo Bog vladar sveta, cerkev pa ima oblast v božjem imenu vladati vse. Toda cerkev je v tem oziru dejanski odnehala in dopustila obstanek držav, v srednjem veku seveda le s pogojem, da so države cerkvi brezpogojno pokorne. Načeloma stoji cerkev tudi še danes na stališču, samo da se v naših časih za to nobena država ne zmeni.

Cerkveni uzor, ki izvira iz ideje o božji državi na zemlji, je dalje to, da žive vsi ljudje v popolni čistosti. Zato je cerkev načelna sovražnica tudi zakona in ga po določbah kanoničnega prava le trpi in le med lakiji.

Istotako je glede gospodarskega življenja cerkev odnehala, seveda le, ker ni mogla drugače. Načelno stoji na stališču, da se morajo ljudje sploh odpovedati vsakemu imetju in slediti Kristusu, to se pravi, da morajo vse svoje imetje izročiti cerkvi. Ker tega stališča ni mogoče uveljaviti, dovoljuje laikom in tudi posvetnim duhovnikom, da imajo zasebno premoženje. To pa je mažež, ki se da popraviti le z bogatimi darovi cerkvi. S tega stališča je umevno, zakaj cerkev odobrava, da n. pr. spovednik umirajoče ljudi nagovarja, slikajoč jim pekel in hudiča, naj svoje imetje ali celo ali vsaj deloma zapusté cerkvi.

Cerkev se je samo s pametnim popuščanjem in previdnim prikrižanjem svojih končnih zahtev ohranila in povzpela do velike moči. Odpovedala pa se svojim zahtevam ni. Zapostavlja jih samo, ker neče vsega staviti na eno karto in ker se ji zdi, da je bolje, hoditi polagoma od vsepeha do vsepeha do končnega cilja. Kako deluje in pripravlja pot za dosego končnega cilja, priča posebno dobro srednji vek. (Dalje prih.)

Slovenska Matica.

131. odborova seja, v pondeljek, dne 30. sušca 1903.

Navzočni: Gg. Fr. Levec (predsednik); A. Bartel, P. Grasselli, dr. J. Janežič, A. Kolblar, J. Kostanjevec, dr. J. Lesar, dr. M. Murko, Fr. Novak, dr. M. Opek, Fr. Orožen, R. Perušek, L. Pintar, M. Pleteršnik, A. Seneković, I. Šubič, A. Tavčar, dr. Iv. Tavčar, dr. A. Ušeničnik, J. Vavrič, Fr. Wiesenthaler, dr. Fr. Zbašnik, in V. Zupančič (odborniki); E. Lah (zapisnikar). Skupaj 24.

Predsednik proglasi sklepčnost, pozdravi navzočne in da besedo zapisnikarju, da poroča iz predsedništva.

Zapisnikar poroča, da se je izstopivšim odbornikom gg. dr. G. Dolencu, A. Funtku, dr. I. Sernecu in A. Zumeru izrekla pismena zahvala.

Isti poroča, da je Matica dr. Strossmayerju 6. avgusta lani k demantnemu jubileju doktorstva brzojavno čestitala in od slavljenca prejela pismo zahvalo. Spomenici, ki so mu jo Hrvatje o tej priliki poklonili, je bil pridejan tudi list s podpisi mnogih Matičarjev.

Dne 19. septembra lani je umrl Matični plodoviti sotrudnik in ustanovnik, prof. Ivan Vrhovec. Iz predsedstva se je izrazilo njegovim vdovi pismo sožaljenje, raz hišo je vihrala črna zastava, društvo mu je poklonilo venci s trakovi, pogreba se je udeležilo jako mnogo Matičarjev.

Dne 5. prosinca letos se je Matica na povabilo trgovinske in obrtne zbornice udeležila posvetovalne ankete radi udeležbe Slovencev pri razstavi v St. Petersburgu l. 1904.

Dne 15. svečana t. l. je v Novem mestu umrl Matičin ustanovnik dr. A. Andrej Vojška, ki je društvu volil 400 K, za kar se je Matica njegovemu sinu pismo zahvalila.

Dne 18. svečana t. l. je v Ljutomeru umrl Matičin ustanovnik in mno-poletni poverjenik, pisatelj in dekan Iv. Skuhala, ob čegar smrti se je dekanijemskemu upraviteljstvu izrazilo pismo sožalje.

Dne 28. svečana t. l. je v Kranju umrl bivši večletni odbornik Andrej Žumer. Njegovega pogreba se je Matica udeležila po predsedniku, odbornikih: Hubadu, Kostanjevcu, Rutarju, V. Zupančiču in tajniku. Sorodnikom se je izrazilo pismo sožaljenje.

Dne 3. sušca t. l. je v Pragi umrl češki rodoljub dr. baron Frančišek Ladislav Rieger, Matičin častni član. Iz predsedništva je Matica izrazila o tem povodu njegovemu sinu pismo sožalje. V »Zborniku« t. l. se bo pa iz peresa v Pragi bivajočega

aloyenskega strokovnjaka objavil njegov životopis.

Istega dne je v Šmariju umrl dekan in poverjenik Matej Sitar. Dekanijemskemu upraviteljstvu se je izrazilo pismo sožalje.

Dne 5. sušca t. l. je v Kandiji pri Novem mestu umrl sodni pristav M. Mráčec, prelagatelj romana »Z ognjem in mečem« dne 18. sušca pa Matična ustanovnica: notar Kavčič v Gorici in župnik Lapuh pri Sv. Barbari.

Zapisnik o 130. odborovi seji, ki sta ga pregledala in potrdila odbornika: župnik Finžgar in tajnik dr. Zbašnik, se odobri brez ugovora. Današnjemu zapisniku bosta overovatelja odbornika profesorja Novak in V. Zupančič. Na ogled sta tudi zapisnika o sejah knjižnega odseka z dne 16. prosinca in 28. sušca t. l.

Odobre se nagrade pisateljem, urednikom in korektorjem društvenih knjig za l. 1902. po nasvetu knjižnega odseka. Knjige so se močno zakesnile in izidejo šele koncem prihodnjega meseca aprila. Vzrok je ta, da kliseji za neko knjigo niso bili ob pravem času dogotovljeni.

Društveniki prejmo po šest knjig v obsegu 60 pol, namreč 1) Zbornik. IV. letnik. Uredil L. Pintar. 2) Letopis za l. 1903. Uredil tajnik. 3. Vojvodina Krajska. 2. snopič. Spisal Fr. Orožen. 4. in 5. Zabavne knjižnice XIV. in XV. zvezek. Uredil prof. A. Tavčar. 6) Knezove knjižnice IX. zvezek. Uredil predsednik.

Po dolgem razgovoru se odobri knjižni program za tekoče leto, namreč: 1) Zbornik V. letnik. Urednik L. Pintar. 2) Letopis za l. 1903. Urednik tajnik. 3) dr. K. Štrekelj: Slovenske narodne pesmi. 7. snopič. 4. Slovenska bibliografija. Spisal dr. Fr. Simončič. 5) Zabavne knjižnice XVI. zvezek. Urednik prof. A. Tavčar. 6) Knezove knjižnice X. zvezek. Urednik predsednik.

Odobre se založne cene društvenim knjigam l. 1902. Častna nagrada iz obresti Jurčič-Tomšičeve ustanove za l. 1902 se prisodi pisatelju I. Cankarju za povest »Na klancu«. (Gl. IX. zvezek Knezove knjižnice.)

Vložiti je prošnjo za nakazilo državne subvencije pro 1903 in pa prošnjo za zvišanje te subvencije odslej naprej, ker poteče letos prvo triletnje, za katero je bila le-ta subvencija dovoljena.

Poročilo tajnikovo o knjižnih darilih (Bralno društvo v Vodmatu, knjižnica v tukajšnji kazalnici, Srečko Habermann, Bernard Pirnat, Ferdo Lovrenčak, Bralno društvo v St. Pavlu v savinjski dolini, Solško vodstvo v Žetalah, Mestna realka v Idriji, Katoliško slov. izobraževalno društvo v Ribnici, »Ilirija« v Pragi, »Zarja« v Gradcu, Bralno društvo v Sevnici, Slovensko izobraževalno društvo v Studencih, Solško vodstvo na Vidmu, Klub slovenskih tehnikov na Dunaju in Solško vodstvo na Rakeku) se vzame na znanje.

Istotako tajnikovo poročilo o poverjeništvih. Novo poverjenstvo se je osnovalo za Sostro; nove poverjenike so dobili: Šmohor, Mokronog, gorški bogoslovje, Smartno pri Litiji; prenehalo je poverjenstvo v Rojanu pri Trstu. Nova poverjenika imata dobiti: Šmarje in Ljutomer.

Od zadnje seje je društvu pristopilo 183 novih udov, za lansko leto pa udnino vplačalo 2800.

Knjižnica je narastla za 261 knjig zvezkov in časopisov.

Na znanje se vzame, da je dolg na bivši Matični hiši izplačan, izknjižen in dotična glavnica v hranilnici naložena.

Ko se reši še dvojje vprašanje notranjega značaja, zaključijo predsednik sejo ob pol osmih zvečer.

Davek na užitino

od vina, vinskega in sadnega mošta ter mesa.

(Dalje.)

c Z globo od 10 do 400 K po § 346 č se

1. v popis prostorov vpiše bistvena napaka;

2. opusti naznaniti, da se je stanje obrtnih prostorov spremenilo.

d Z globo od 4 do 200 K po § 348 č se

1. opusti kako drugo spredaj še ne navedeno naznanilo,

2. prigodi kak drugi prestopok, ki se sicer ne kvalifikuje kot težek dohodarstveni prestopok,

3. pri službenih opravilih na zahtevanje ne da predpisane pomoči,

4. če pri službenih opravilih obrtne stranke ni navzoče in tudi ni nobenega poverila, da je zastopa.

§ 452. Poškodovanje uradne zapore.

Ako se uradna zapora odstrani ali pokvari, kaznovati so prevzročitelj in storilec in sokrivce z globo od 10 do 400 K, ako dejanje sploh ni kaznjivo po obč. kaz. zakonu.

§ 453. Slučajno poškodovanje uradne zapore.

Ako se ne more dognati ne prouzročitelj, ne storilec in ne sokrivce, ali

ako se nobena teh oseb ne more kaznovati in ako ne more opravičiti

1. tisti, ki je pod uradno zaporo dan stvar hranil, ali

2. tisti, ki nadzoruje shrambe, katerih so pod uradno zaporo stvari hranjene

storjeno poškodbo ali odstranjenje s slučajnim od njega popolnoma neodvisnim slučajem, za katerega odgovarja on ni kriv, tedaj je, če mu je vedelo, da je stvar pod uradno zaporo, kaznovati z globo od 4 do 200 K.

§ 455. Zabranitev uradovanja brez rabljenih sile.

Zabrani kdo za pobiranje užitnine postavljenemu organu

1. ki se hoče pravice do ustopa obrtne prostore poslužiti,

2. ki hoče, po predpisih pregledati vršiti,

3. ki hoče davčnemu dejanju pristaviti brez postavnega uzroka vstop v obrtne prostore ali otvoritev prostorov ali shramb, katerih otvoritev organ zahteva, ali zabranjuje pokazati zahtevane stvari ali listine (naznanilne pole, bolete) katere pokazati je zavzel, tedaj je dotičnika kaznovati z globo od 20 do 200 K.

§ 456. Ako je bila pa branitev taka, da je bilo treba v nje odstranjenju rabiti silo, tedaj je tako dejanje, ako ne spada pod določila obč. kaz. zakona, kaznovati zaporom od 6 dni do 6 mesecev v slučajih, da se je hotelo

a storiti težek dohodarstveni prestopok,

b zakriti storjen tak prestopok.

c odtegniti stvar ali storilec težkega dohod. prestopka prijetju ali zasacbi.

§ 457 in 458.

Ako se je ob času zabranitve uradovanja (§ 455 in 456) brez dovoljenja zadevnih organov

a iz zadevnih prostorov ali shramb odstranilo davku podvrženo blago,

b v prostorih ali shrambah tako blago uničilo,

c ali glede kakovosti tako spremenilo, da ne spada več pod užitniška določila,

tedaj se vsako tako dejanje smatra kot težek dohodarstveni prestopok in je kazen odmeriti po pristajbini tako odstranjenega blaga.

Ako se pristojbina natančno ne more dognati je dejanje kaznovati z globo od 10 do 400 K. (Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. aprila.

— Iz »lepega« kluba. Od-

stop dr. Šusteršiča od načelstva »lepega« kluba se v slovenskem časopisju obširno razpravlja. Zabeležili smo že, kar sta pisala »Domovina« in »Soča«. »Mir« in »Slov. Gospodar« izrekata nikakega mnenja. Oglasila se je tudi »Süddeutsche Presse«, seveda s primerno ponižnostjo in ne morda proti dr. Šusteršiču, nego proti »Slovenca«. Ta je dr. Šusteršiča opravičeval, kakor da je prišlo v klubu do konflikta, ker se je Šusteršič zavzel, da bi v drž. zboru ne mogle samo velike stranke delati obstrukcije, nego tudi male stranke. »Südr. Presse« dokazuje z rahlimi besedami, da je to navaden humbug. »Edinost« beleži te pojave in omenja s ponosom, da je bila vedno za to, da so vsi jugoslovanski poslanci na Dunaju združeni v enem klubu. Privoščimo ji ta ponos. Morda se spominja, da so napredni poslanci po končanem volitvah slovesno izjavili: Pozabimo, kar je bilo med volilnim bojem in združimo se vsi v en klub — a klerikalci so to ošabno in žaljivo odklonili. Tega se pa »Edinost« očitno ne spominja, da so klerikalci razgnali tudi hrvatsko-slovenski klub in s tem jugoslovansko delegacijo razcepili na tri klube in kako vlogo je tedaj igrala »Edinost«. — V svoji polemiki z »Domovino« je »Slovenec« sedaj pisal: »Naše mnenje je, da pot po kateri pride jugoslovanska delegacija do večjega vpliva in veljave, je pot najskrajnejše odločnosti, ki gre preko vladnih intrig in vladnih intrigantov! — »Edinost« dostavlja temu: Dobro. Velja. Ali če hočemo biti pametno odločni, moramo biti močni; če hočemo biti močni, moramo zbirati svoje moči, moramo gledati, da bo delovanje naših zastopnikov koncentrirano; a če hočemo to, morajo biti vsaj poslanci na Dunaju tolerantni toliko nasproti programom naših domačih strank kolikor nasproti osebam. Brez take tolerance ostaja

vse klicanje na skrajno odločnost — le prazna fraza. — Te dni je dr. Šusteršič prišel na Dunaj, a se ni upal v zbornico. Menda uvideva, kako se je blamiral s tem, da se je odpovedal načelnstvu. Saj je s tem pokazal, da mu ni za stvarne, nego samo za osebne interese. Pri Hrvatih je razkrinkan, povrhu so ga pa še njegovi ožji somišljeniki v klubu desavouirali. Šusteršičev namen, izstopiti iz kluba in pregovoriti tudi svoje ožje somišljenike, da iz kluba izstopijo, se je klavrno ponesrečilo. Njegovi somišljeniki so mu namreč povedali, da nimajo nobenega vzroka, izstopiti. Sedaj hoče dr. Šusteršič, da se ga zopet voli načelnikom in skuša to volitev pospešiti. V klubu pa vladajo v tem oziru veliki pomisleki in mnogo klubovih članov hočejo odpotovati, da bi ne bili navzočni pri komediji, ki se hoče v klubu uprizoriti in da bi s svojo odsotnostjo dali vidnega izraza svoji nevolji. Klubovi člani so Šusteršičevega terorizma in njegove tartufferije siti. Šusteršič je pač pokazal, da ni samo intrigant in tartuffe, nego da tudi tistih moralističnih sposobnosti nima, ki jih mora imeti vsak načelnik, bodisitudinajmanjše stranke.

Občina Goče nad Vipavo je izvolila za svoje častne občane sledeče gospode: Dr. Ivana Tavčarja, državnega in deželnega poslanca; dr. Andreja Ferjančiča, državnega in deželnega poslanca; Ivana Božiča, deželnega poslanca; Frana Mercina, učitelja v Senožedah; Antona Hrovatina st., posestnika v Vipavi; Andreja Basiča, okr. šol. nadzornika v Tolminu. Čestitam!

Prošt dr. Elbert in dr. Slanc. Na pismo gosp. dr. Karola Slanca, objavljeno pod gorenjim zaglavjem našega lista z dne 30. marca t. l. nam piše dr. Elbert: Ni res, da sem k sebi klical oba grobarja ter ju vprašal, kaj je z njima govoril g. dr. Karol Slanc na dan velitve ter da sta mi povedala kaj. Res pa je, da ju nisem nikdar in nikoli v tej zadevi klical, kar bosta lahko oba in povsodi in vselej spričala. Ni res, da bi jaz vedel, kaj sem storil; res pa je, da vem in da imam prepričanje in mirno vest, da g. dr. Karolu Slancu nisem nikdar in nikoli kaj žalega storil. To resnici na ljubo. V Novem mestu, dne 2. aprila 1903. Dr. Elbert. — P. S. Dostavim še to, da sem grobarja Tomaža poslal k g. dr. Slancu s pismom in mu dal vedeti, da je on glede mene v zmoti.

Ptujski skandal. Piše se nam iz Ptuj: Sodna obravnava o tožbi ptujkega župana in deželnega poslanca Orniga proti bivšemu poštному uradniku in redakterju »Štajerca« Kalchbergu je razkrila, kakšna škandalozna korupcija vlada na županstvu v Ptuj. Mesto je silno zadolženo in po izpovedbah prič je župan Ornig dal knjige in uradne spise falsificirati, da bi izvil državno subvencijo. Obravnava se je odgodila in bo torej še čas o tej stvari govoriti. Nekaj pa se lahko že sedaj omeni. Ko bi se take obdolžitve izrekle o kakem slovenskem županu, bi bilo takoj vse na nogah, da se stvar razkrije in dožene, v Ornigovem slučaju pa je vse na nogah, da se stvar potlači.

Iz seje c. kr. mestnega šolskega sveta. Prošnja neke mestne učiteljice je bila priporočilno odstopila c. kr. deželnemu šolskemu svetu. Volitev dveh učiteljskih zastopnikov v c. kr. mestnem šolskem svetu se je določila na dan 2. julija t. l. Sklenilo se je predlagati stabilizovanje III. vspremedne na mestni slovenski dekliški osemrazrednici. Nekaterim prosilcem za odpis šolnine se je ugodilo. Popoldanski pouk na mestnih šolah se je določil s 1. vel. travnom t. l. od 3. nadalje.

Na korist dramskega občaja. Danes se vrši prva predstava na korist dramskega občaja, Kneislova velezbavna veseligr »Satanova hči«, ki se na našem

odru še ni uprizorila. — V nedeljo, dne 5. t. m. sta edinstveno predstavi.

Planinski večer. Kakor smo že poročali, priredi »Slovensko planinsko društvo« v soboto, dne 4. aprila t. l. planinski večer v »Narodnem domu«. Začetek ob 8. uri zvečer. Na tem večeru bo predaval društveni podnačelnik gosp. dr. Tomišek o potovanju na Grintovo in Kočno. Snov predavanja bo gotovo marsikaterega hribolazca, ki je že bil na Kamniških planinah, ali pa v kratkem hoditi namerava, zanimala tembolj, ker imamo te planine vedno pred očmi. Zanimivo pa bo predavanje tudi zaradi tega, ker bo predaval hribolazec, ki je vesled svoje sprtnosti, vstrajnosti, da tudi predznosti v planinah dobro znan. Slišali smo ga že večkrat in vselej nas je njegovo predavanje zabavalo in za hribolazstvo navduševalo. H.

Pevsko društvo »Ljubljana« poleti v nedeljo 5. t. m. popoldan v Šent Vid k Cirmanu. V slučaju neugodnega vremena se zbera pevci zvečer v gostilni »Miramar«.

Gosp. Rudolf Maister je razstavil v oknu Schwentnerjeve prodajalne lično sliko večerne krajine (Jesenski večer) Delo je izvršeno v ognjeno-oranžnem tonu, in umetnik je posvetil pozornost zlasti koloritu neba in refleksom nebesne luči v vodi. Tehnika ni mehka, nego nekako rezka in markantna; nekateri deli so izvršeni dosti plastično, a ozadje krajine, ki predstavlja v temno-zelenih barvah gozd, je zabrisano v masivni potezi. V splošnem je vtis slike jako ugoden, ne toliko pa »stimungig«, kakor po obilježju.

»Društvena godba« se ne razpusti, nego vzdrži še nadalje. Zato se pobira članarina. Domačih in tujih godcev je v Ljubljani in v okolici toliko, da more godba nastopiti vsak čas. Godbo je treba vzdržati, ker vojaška ni vedno na razpolago in je nekaj mesecev, ko je sezona za veselice najživahnejša, sploh ni v Ljubljani. Nadejati se je, da najde godba tudi v bodoče dovolj podpornikov in naročil po gostilnah, vrtovih, kavarnah in veselicah.

Novo šolo bodo letos zidali na Vrhopolji pri Vipavi. Prihodnjo nedeljo dne 5. aprila t. l. se bodo vsa dela potom javne dražbe oddala.

Velikansko razstreljenje. V Sešljanu pri Trstu lomijo sedaj kamen za nove pristranske stavbe v Trstu. Te dni napravijo v tem kamnolomu velikansko razstreljenje. Porabilo se bo za to razstrelbo naenkrat 20.000 kilogramov smodnika in več sto kilogramov dinamita.

Požar v Radečah. Piše se nam: Velečastiti gospod urednik! Objavili ste v Vašem cenjenem listu št. 71, z dne 30. marca t. l. nesrečo, ki je zadela mene in moje sosede pod imenom »Požar«. K dopisu moram resnici na ljubo opomniti, da dopisnik nima nikakega pojma o takih elementarnih škodah, kakor je zadela mene in moje sosede; kajti edino jaz imam škodo na stavbi in strojni uredbi, kar sem zabeleževal pri grajenju mlina v letu 1899, 1900 in 1902, čeravno nisem vse zapisal, 28.759 K — a zavarovan sem le za 16.000 K, na kateri svoti je pa slavna hranilnica v Novem mestu za 8000 kron vinkulirana, kateri dolg sem napravil pri grajenju mlina v letu 1899, ker ni zadostovala svota, katero sem dobil od slavne zavarovalne družbe »Donave« ko sem pogorel v letu 1899. Razun tega je bilo v skladišču okoli 7 vagonov moke in otrobov in v mlinu 5 vagonov pšenice; to je bilo zavarovano za 16.000 K vredno je pa najmanj 23.000 K, če se vpoštevajo tudi vreče. V samem mlinu in skladišču je torej škoda najmanj 52.000 K in je gospod dopisnik svoto 25.000 K menda v goldinarjih zapisati hotel. Zraven stoji hlev gospe Ane Snuderl, ne Moser, kakor je zapisano, klavnica, skladišče in druga gospodarska poslopja ceniti se morajo pa tudi najmanj 3500 K, ako hoče pri današnjih razmerah te stvari nazaj postaviti. Razun omenjenih stvari imela sta pa gospoda Franc Gschella na kolonijskem blagu okoli 2500 K in gosp. Franc Podlogar na lesu in oknih okoli 2000 K škode. Skupna škoda znaša torej najmanj 56.000 K (in je vse pogorelo do tal ter tudi vkljub napornemu delu radeških gasilcev in prebivalcev še danes 2. aprila t. j. peti dan tli in gori. Valarji, kakor dopisnik misli, se sploh mazati ne smejo, pač pa se morajo mazati teč in to se je zgodilo, kakor vedno poprej, vsak dan dvakrat, in sicer zjutraj in zvečer okoli sedme ure. Kar se previdnosti tiče, omenjam, da gospod dopisnik nima niti najmanjšega pojma o mlinjski strojni uredbi ter nadzorovanju in opominam, da je v Tilmicu na Štajerskem lansko leto pogorel po dnevu mlin,

ki je še le 3 dni stal, vkljub temu, da so bili v njemu takrat 4 mlinarji in 8 staviteljev mlinov, kateri so mlin še le poskušali, ter da je lansko leto tudi pogorel v Budapešti velikanski mlin »Concordia«, kjer je bilo gotovo dovolj nadzorovanja. Radeče, 2. aprila 1903. — Viljem Brunšmid.

Med Pragskarem in Budimpešto je izginilo v poštnem ambulančnem vozu iz denarne vreče 30.000 K denarja in vrednostnih kuponov za 8000 K. Tatvine sumljiv je bil poštni sluga Jožef Popovo, ki je že pri prvem zaslišanju priznal tatvino. Zaprl so tudi njegovo ženo.

Z nožem napaden. Mizararski pomočnik Anton Šiška, stanujoč v Mostah, je včeraj zvečer ob 9 uri na cesti v Mostah z nožem napadel 36 let starega, oženega pleskarja Mihaela Miklavca in ga z nožem zabolal v desno oko. Ranjenca so prepeljali v bolnico, napadalca pa je žandarmerija aretovala in izročila deželni sodniji.

Berač — tat. Dne 29. m. m. utihotalpi se je 60 let stari berač Matevž Tomšič iz Hotiča v hišo Matevža Zupandiča ravnotam in ukradel iz skrinje pet bankovcev po 20 kron, tri tolarje po 5 K in iz omare 1 K 2 vin. in dva »šparovca«, v katerih je bilo okoli 2 K denarja. Tomšič je z ukradenim denarjem pobegnol iz Hotiča.

Izgubljene reči. Zasebnica I. K. je izgubila danes dopoldne na Sv. Jakoba trgu bankovce za 10 K in okoli 5 K drobiža.

Posredovalno delovanje mestne posredovalnice za delo in službe v mesecu marcu. Tudi v tem mesecu je došlo več oglasil nego prejšnje leto jednakega meseca. Dočim je ostalo razmerje pri moškem delu skoraj nespremenjeno, se je posredovanje pri ženskem delu, tako pri delodajalcih in delojemalcih znatno dvignilo. V primeri s prejšnjim mesecem, je došlo v tem mesecu nekoliko manj prošelj za delo, a nekoliko več deloponudeb, tako da je ostalo delovanje skoraj nespremenjeno. V delo ali službe so bili sprejeti, eden komij, več trgovskih slug, vrtni delavci, prometni uslužbenici, šivilje, razni hotelski in gostilniški posli, prodajalke, razni hišni posli in posli za kmetско delo.

Delo je bilo nadalje ponudeno, vrtnarjem in kolektantijam, a dela so iskali, mizarji, hišniki, pisarji, blagajničarke in drugi obrtni delavci. Posredovanje z vajenci in stanovani ni imelo uspeha. Delavci in posli so bili v delo nameščeni v mestu in bližnji okolici, daljših unanjih naročil ni bilo mogoče rešiti. Istotako so razni dopotujoči obrtni delavci, brez uspeha za delom vprašali.

Najnovejše novice. Nesreča v rudniku. V rudniku Ostfeld se je raznesla smodnišnica 340 m pod zemljo. Rovi so se zasuli na daljavo 300 metrov ter gore. Dosedaj so izvlekli tri mrtve in šest ranjenih, dve osebi pa se še pogrešate. — Nesrečni zakoni pri vladarskih rodbinah. Pri Vatikanu leže štiri prošnje princezinj, naj bi papež ločil njih zakone. Med njimi pa še ni saksonska prestolonaslednica. — Svetovaclavska posojilnica je poslala deputacijo k dr. Körberju, naj bi dovolil pri »Länderbank« deponiranje tri milijone porabiti za falirano posojilnico, Minister je odgovoril, da je ta denar naložen za pomožno akcijo ter se ne sme dotakniti. — Ponesrečeni zrakoplovci. V Budimpešti se je utrgal zrakoplov, v katerem so bili posl. Kubik, bivši posl. Ordody, nadporočnik Krall in slikar Tolnay. Ordody se je ubil, Kubik in Krall pa sta smrtno ranjena. — Ženo in sebe ustrelil. V Lvovu je ustrelil trgovski agent Czerkowski svojo ženo, s katero je bil šele nekaj mesecev poročen, potem pa še samega sebe. Žena mu je bila nezvesta. — Veliko ponevorenje. Ravnatelj črnogorskih poš, Spiridion Popović, je poneveril 200.000 fr. — Grof Aladar Andrassy, najstarejši član te rodbine, je umrl v starosti 76 let. — Narodni dobrotnik. Na Dunaju je umrl bivši zagrebški lekar nar Anton Kögl, ki je zapustil celo svoje premoženje 150.000 K v narodne in dobrotelne namene. »Matičica hrvatska« je zapustil 10.000 K, »Menski akademici« 1000 K, lekarniški gremiju svojo veliko hišo v Zagrebu itd.

Krutost hrvatske vlade 17 visokošolcem, ki so se vdeležili demonstracij v Zagrebu, je hrvatska vlada postavila štipendije. Z dijaki, ki so bili tem povodom aretirani, so v zaporu tako ravnali, da se onega morali prenesti v bolnico.

Slepar Blaschitz. Sedaj bo tudi širni svet zvedel o značajnosti spodnještajerskih nemškutarjev.

Neki Blaschitz, iz Brega pri Ptujju dočim, je služil par mesecev kot enoletni prostovoljec pri dragonskem polku na Dunaju, potem je bil superarbitriran. Dasi je bil brez denarja, imel je na Dunaju zelo elegantno stanovanje skupno s svojo ljubico, bivšo kasirko pri Ronacherju, Hermine Kastner. Znal je tako samozavestno postopati, da so mu razni lahkoverni gostilničarji posojali visoke svote, češ, da mu je ravnokar umrl oče ter mu zapustil dve veliki posestvi na Štajerskem in Hrvaškem. Neki hotelir mu je na te posestvi posodil celo 92.000 K, neki drugi 39.000 K. Vse dolgove je dal pri notarju vknjižiti na posestvi, ki jih nikjer ni bilo. Podedoval je svoječasto po svoji materi 640 K, katero svoto je spremenil na notarskem pismu na 64.000 K. Sedaj ko je slepar neznan kam izginil s svojo ljubico, oglašajo se vedno novi upniki, ki so sedli mlademu sleparju na li-manice. Dosedaj je prijavljenega dolga že za 150.000 K.

Dijamanti Matere božje. Pred kratkim so bili ukradeni v Petrogradu v takozvani »Izakovi katedrali« iz krone čudodelne Matere božje trije dijamanti vredni 180.000 kron. Vkljub skrbnim poizvedbam še ni bilo moči dobiti storilca. Ta tatvina spominja na enak slučaj, ki se je pripetil v začetku prošlega stoletja. Takrat je ukradl neki častni oficir, ki je bil že čisto uničen, 2 briljanta iz ravno tiste krone. Ko jih je prodal, so ga prijeli. Pri zaslišanju je vendar popolnoma utajil, da jih je vkradel, temuč, da je prosil božje pomoči pred dotično čudodelno podobo in Bog da je čudež naredil: padla sta mu omenjena dijamanta v roke. Sodni dvor je vprašal na to sveto sinodo, če je sploh tak čudež mogoč, in ta je pritrdila. Mladega častnika so na to spustili in mu kupili za dijamanta precej debeli zavojček bankovcev.

112letna zamorka. »Auntie« Van Dyke, najstarejša zamorka Brooklyn Borougha v New Yorku, obhajala je dne 12. marca svoj 112. rojstni dan. Ona je bila kot otrok sužnje rojena na Cortelyoujevji farmi v New Utrecht dne 12. marca 1791. »Auntie« se je poročila s sužnjem Van Dyke in je imela osem otrok, kateri vsi so umrli kot sužnji. Starka je popolnoma zdrava in gre večkrat brez pomoči v cerkev. Ona se še spominja, kakor je prišel general Washington na farmo njenega lastnika. Tudi vojske l. 1812 še se spominja.

Dobili — dušo kitajskega cesarja. Inženér v San Francisco je dobil kitajsko nefritsko desko, za katero zopetno dobitvev je kitajska vlada razpisala nagrado v znesku 100.000 dol. Sveto tablo so našli na parniku »Siberian«, s katerim so semkaj dospeli ameriški častniki. Omenjeni inženér, St. John imenom, pa neče naznaniti imena častnika, kateri je seboj dovedel kitajsko svetinjno. Deska je okrašena s starinskimi črkami ter slavospevom pred 200 leti umrlemu kitajskemu cesarju Huang Kai Tu Ksingu. Po kitajski veri biva duša pokojnega cesarja v imenovani deski, radi česar je kitajska vlada razpisala tako veliko nagrado.

Kakor je splošno znano, dajejo »Mauthnerjeva« semena za repo za klajo veliki dobiček. Ravno tako izvrstna in nedosegljiva so Mauthnerjeva semena za zelenjavo in cvetlice. (309—29)

Telefonska in brzojavna poročila.

Novo mesto 3. aprila. Podli članak »Slovenca« odsudujemo jer ako rimokatolička crkva u Bosni sabira moralne propalice, žalostna nam majka Slava! Nemoralni postupak Stadlerov mora ogorčiti svakoga Hrvata. Hvala Vam na jučerašnjem uvodnom članku.

Novoga mesta Hrvati. Dunaj 3. aprila. V današnji seji poslanske zbornice je Baxa zopet interpeliral, zakaj ni bilo njegovo državnoopravno zavarovanje sprejeto v stenografični zapisnik. Predsednik je rekel, da se je ravnal po običaju. Ta izjava je provzročila živahne medklice. Zbornica je potem rešila Steinov predlog zastran štrajka v Novem Sedlu in razpravlja sedaj o ukazu vojnega ministra za stran dvoboja. Prihodnja seja bo 21. aprila.

Dunaj 3. aprila. »Lepi« klub je imel danes sejo. Izostalo (!) je pa toliko članov, da se došli člani niso upali sklepati oziroma voliti predsednika nego so to zadevo odložili čez Veliko

noč. Berks je prosil za sprejem v »lepi« klub.

Dunaj 3. aprila. V češkem klubu je bila živahna debata. Dr. Pacák je ostro grajal poslance, ki ne prihajajo k zborničnim in odsekovim sejama in tiste, ki izostajajo od klubovih sej, potem pa pri volilnih napadajo klub. Pozval je poslance, naj stopijo v dotiko z volilci in jim pojasnijo položaj.

Budimpešta 3. aprila. Predzident poslanske zbornice grof Apponyi je izjavil, da ni govora o kaki predsedstveni krizi in da on čisto nič ne misli na odstop.

Budimpešta 3. aprila. Kossuthov policijski minister Ladislav Madaratz, ki je po Világosu pobegnol v Ameriko in tam živel 54 let, se vrne v kratkem na Ogrsko. Madaratz je sedaj 92 let star.

Carigrad 3. aprila. Politični krogi niso v dvomih, da tiči v atentatu na ruskega konzula Ščerbino v Mitrovici velika politična nevarnost. Atentat je storil aktiven turški vojak, iz česar izhaja, da je turško vojaštvo več ali manj solidarno z Albanci. To pojasnjuje tudi, kako so mogli Albanci brez odpora zavzeti Vučutin in seboj odgnati kristijanske orožnike. Tudi uvidevajo vladni krogi, da je naskok na Mitrovico samo preludij splošni vstaji Albancev. Vlada je sicer mobilizirala 26 batalijonov v Mali Aziji, a predno jih odpravi v Evropo je lahko mogoče, da bo že odločena oborožena intervencija nekaterih velesil.

Carigrad 3. aprila. Iz Ohride došla poročila naznanjajo, da je bila v tem okraju od petka do nedelje popolna revolucija. Turški vojniki so obkolili veliko četo bolgarskih ustašev in jih stisnili v dve vasi. Prebivalstvo iz 12 vasi pa je prihitelo na pomoč ustašem in obkolilo turško vojaštvo. Prišlo je do ljutih bojev, pri katerih je bilo mnogo ustašev in vojakov ubitih in ranjenih.

Carigrad 3. aprila. V torko ponoči so neznani ljudje zopet pri postaji Mustafa paša poskusili nov atentat. Hoteli so razstreliti državno skladišče petroleja. Atentat se ni posrečil.

Carigrad 3. aprila. Ruski konzul v Skoplju Vaškov je dobil naročilo, da gre v Mitrovico namesto ranjenega Ščerbine.

Gospodarstvo.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani. Denarni promet meseca marca: Sprejemki 191.635 K 74 v, izdatki 186.868 K, skupaj 378.503 K 74 v, Skupni denarni promet v prvem četrtletju 1903 1.453.539 K 16 v. Stanje hranilnih vlog in tekočega računa z dnem 31. marca 1903 1.137.789 K 61 v. Saldo posojil z dne 31. marcem 1903 1.105.705 K 67 v.

Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu marcu 1903 je 312 strank vložilo 94.927 K 15 h, 219 strank vzdignilo 59.177 K 27 h, torej več vložilo 35.749 K 88 h, 16 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 24.660 K, 108 menic se je eskomptovalo za 37.981 K, stanje vlog 2.229.313 K 2 Oh, denarni promet 316.218 K 49 h. Vseh strank bilo je 918.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu marcu 1903 je 395 strank vložilo 151.384 K 65 h, 397 strank vzdignilo 71.334 K 01 h, 4 strankam se je izplačalo posojil 6.720 K, denarni promet 534.059 K 92 h.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu marcu 1903 je 212 strank vložilo 62.257 K 59 h, 164 strank vzdignilo 39.232 K 04 h, 30 strankam se je izplačalo posojil 18.400 K, denarni promet 287.346 K 33 h.

Brate Sokole

opozarjamo na pešizlet v Medvode

v nedeljo, dne 5. t. m. Zbiramo se ob 1 uri popoldne v telovadnici »Narodnega doma«.

Bratje, pridite v društveni obleki v kar največjem številu! Na zdar! **Odbor.**

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borse 3. aprila 1903.

Naložbeni papirji.	Dinar	Blago
4 1/2% majeva renta	100.75	100.96
4 1/2% srebrna renta	100.65	100.86
4% avstr. krona renta	101.25	101.45
4% zлата	121.90	122.10
4% ogrska krona	99.50	99.70
4% zлата	121.90	122.10
4% posojilo dežele Kranjske	99.75	—
4% posojilo mesta Spljeta	100.—	—
4% „ „ Zadra	100.—	—
4% bos. herc. žel. pos. 1902	101.10	102.10
4% češka dež. banka k. o.	99.60	100.35
4% „ „ ž. o.	99.60	100.40
4% zast. pis. gal. d. hip. b.	101.—	102.—
4% pešt. kom. k. o. z	107.70	108.70
4% 10% pr.	101.—	102.—
4% zast. pis. Innerst. hr.	101.—	101.30
4% „ „ ogr. centr.	100.20	101.20
4% deželne hranilnice	100.—	101.—
4% zast. pis. ogr. hip. b.	100.—	101.—
4% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100.—	101.—
4% „ „ češke ind. banke	100.—	101.—
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98.—	99.—
4% „ „ dolenskih železnic	99.50	100.50
4% „ „ juž. žel. kup. 1/2 1/2	308.—	310.—
4% av. pos. za žel. p. o.	101.—	102.—

Srečke od leta 1854 . . . 180— 188—
 „ „ 1860/1 . . . 184— 186—
 „ „ 1864 . . . 247— 252—
 „ „ 1870 . . . 157.25 159.25
 „ „ 1874 . . . 270— 274—
 „ „ 1878 . . . 260— 273—
 „ „ 1882 . . . 267.50 260.50
 „ „ 1886 . . . 98— 91—
 „ „ 1890 . . . 118.75 117.75
 „ „ 1894 . . . 18.80 19.80
 „ „ 1898 . . . 432— 437—
 „ „ 1902 . . . 84.25 88.25
 „ „ 1906 . . . 75.50 77.50
 „ „ 1910 . . . 70— 75—
 „ „ 1914 . . . 55— 56—
 „ „ 1918 . . . 26.75 27.75
 „ „ 1922 . . . 67— 73—
 „ „ 1926 . . . 75— 79—
 „ „ 1930 . . . 442— 446—

Žitne cene v Budimpešti.
 dne 3. aprila 1903.

Tvar.	50 kg	100 kg
Fšenica za april	7.52	14.04
Rž „ april	6.87	13.74
Koruzna „ maj	6.09	12.18
Sovereigns „ junij	6.13	12.26
Oves „ april	5.94	11.88

Rogaški nareja apetit
 povspesuje prebavljenje
 „Tempel-vrelec“ in ureja pretvor.

Umri so v Ljubljani:

Dne 26. marca: Stefan Balija, c. kr. pešec, 19 let, Metelkove ulice št. 4, se je vstrelil.
 Dne 27. marca: Viljem Pelc, bančnega uradnika sin, 13 mes., Gosposke ulice št. 10, Bronchitis capill.
 Dne 28. marca: Marija Kne, dekla, 50 let, Poljanska cesta št. 20, pljučnica. — Ana Lukežič, sprednikova žena, 69 let, Marije Terezije cesta št. 11, Carcinoma ventriculi.
 Dne 29. marca: Ernestina Reil, pomožnega uradnika žena, 59 let, Grubarjeva cesta št. 1, Pleuritis. — Meta Železnikar, kramarica, 71 let, Hrenove ulice št. 5, Carcinoma.
 Dne 30. marca: Primož Lampret, posestnik, 73 let, rak v želodcu.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo
2. 9. zv.	729.0	6.4	sr. jzhod del. oblak.	
3. 7. zj.	730.9	3.4	sl. jzhod oblakno	
2. pop.	731.3	13.5	sr. svzhod del. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 7.0°, normalna: 7.1°. Mokrina v 24 urah: 0.0 mm.

Pojasnilo.

Z ozirom na preklic Franca Zupana in Ferdinanda Šturma, oboja iz Glinca, izjavljam, da je ta preklic pomoten v toliko, ker nisem jaz obrekoval, marveč sem bil kot odbornik gasilnega društva sam obrekovan, in toraj nimam nič preklicavati. To pomoto je zakrivil gosp. Zupan, ker je svoje in moje ime podpisal pod preklic.
 Na Glincah, 2. aprila 1903.
Ferdinand Šturm.

Radi selitve je na prodaj hiša

v sredini Sežane tik glavne ceste. Ista ima pripraven prostor za prodajalno, klet, kuhinjo, eno sobo in sobico. (898-2)
 Več povj. lastnik **Josip Kompare** v Sežani št. 181.

Kovaška delavnica

s popolnoma dobrim orodjem in v jako dobrem kraju se daje v najem.
 Natančneje se poizve pri Gregorju Lisac v Petrični, Brod na Kupu. (896-2)

Dva spretna krojaška pomočnika

za finejša dela sprejme tako Josip Pogačnik v Radovljici Gorenjsko. (878-3)

Poskusite J. Klauerjev, Triglav

pristni rastlinski likér. Oživlja želodec. Budi tek in prebavo. Daje dobro spanje. Edino pristen od založnika: **Edmund Kavčič** v Ljubljani. (11-75)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.
Isved iz voznega reda.
 veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.
 Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak v Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m dopoldne osebni vlak v Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Št. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak v Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak v Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne in ob 6. uri 50 m večer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne in ob 6. uri 10 m zvečer. (1)

Pozor!

A. Prijatelj, kaj si pa danes tako dobre volje?
B. Kaj pa bi ne bil dobre volje! Veš kaj Ti imam povedati?
A. No, kaj pa?
B. Danes smo poskušali novo pivo!
A. Ej, kaj pa nam je treba novega piva, saj imamo starega dovolj v Ljubljani.
B. No, le počakaj, prijatelj, to ni kar tako, pusti si dopovedati. Poskušali smo prvo slovensko pivo delniške pivovarne v Laškem trgu. To Ti je pivo, da ga še nismo pili takega. Pojdi še Ti tja in zahtevaj piva delniške družbe združenih pivovarn. Boš videl, kako izborno dobro je.
A. Kje pa se toči to izvrstno pivo? Radoveden sem.
B. „Pri Mačku“ za vodo, na Francovem nabrežju. Le pojdi tja, po pokusi to pivo, ne bo Ti žal!
A. Sedaj grem pa takoj tja na par vrčkov! (935)

„ANDROPOGON“

(Iznajdilec P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljšo, vsa pričakovanja prekašajoče sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo, ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zamahčena neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prah-haje.
 Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osvetlih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.
 Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.
Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu Váso Petričič-u.
 V zalogi imata tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnkóczy v Ljubljani in g. A. Rant v Kranju. Dohiva se tudi v Novem mestu v Iekarni pri „Angelju“.
 Preprodajalci popust. (213-11)

Naročila

na donavske krape sprejemajo se do fogaše iz Blatnega jezera ponedeljka, 6. aprila in smuče zvečer. Po kapucinskem načinu namočena (910-2)

polenovka

dobiva se celi veliki teden vedno sveža kakor tudi graške in praške šunke v priznani dobri kakovosti in po najnižji ceni. Šunke se na zahtevanje brezplačno kuhajo!!
JOS. MURNIK, Ljubljana
 špecerijska in delikatesna trgovina z vinarno.

Za:	dame:
Eno krono	I bluza za pranje ali 3 modni predpasniki ali I predpasnik iz glota
Dve kroni	I bluza iz batista ali I spodnje krilo ali I dober moderc
Tri krono	I vrhno krilo ali salonski čevlji ali I pelerina
Štiri krono	I volnena bluza ali I dober dežnik ali I belo spodnje krilo
Pet kron	I pomladni žaket ali I volneno krilo ali I črn ovratnik
Šest kron	I svilena bluza ali mohair krilo ali dobri čevlji na vlak
Osem kron	I spalna suknja ali čevlji na vezavo ali I fin moderc
Deset kron	I double ovratnik ali I sukneno oblačilo ali I double paletot
Dvanajst kron	Najnovejši črni ali double sako
Petnajst kron	I moderni kostum ali I vezen žaket s svileno podlogo
Dvajset kron	I paletot črn ali modno siv
Trideset kron	I elegantni kostum ali I potni plašč

Vse garderobe za dame, dekleta in otroke do najfinjših vrst so vedno v zalogi. Pri naročilih po meri se cene ne zvišajo.

Strogo stalne cene. Konfekcijska trgovina (872-2)

Sigmund Stránský

Praga, Hibernerjeva ulica št. 1003-II.
 Izbrane pošiljatve tudi na deželo.
 Ceniki in vzorci se ne razpošiljaje.
 Pri naročilih se sklicujte na ta časopis.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

LJUBLJANA
 Špitalske ulice števil. 2.
 preskrbuje konverzijo skupne rente brez katich stroškov.